

**КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО
АДМІНІСТРУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ
БІЗНЕСОМ**

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ТА БІЗНЕСУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан

_____ доц. А. В. Стасишин
(підпис)
“ ____ ” _____ 2022 р.

**КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЙ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Теорія та економіка галузевих ринків

галузь знань: 28 «Публічне управління та адміністрування»

спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»

спеціалізація «Публічне адміністрування та управління бізнесом»

освітній ступінь: бакалавр

ЛЬВІВ 2022

АНОТАЦІЯ ЗМІСТУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Теорія та економіка галузевих ринків»

(назва навчальної дисципліни)

дисципліна нормативна

(нормативна/вибіркова)

«Теорія та економіка галузевих ринків» – нормативна дисципліна, яка вивчається при підготовці фахівців з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування». Невід'ємною складовою соціально орієнтованої ринкової економіки є ефективно функціонуюча ланка реальної економіки – підприємств конкретних галузей економіки. Формування та забезпечення конкурентоспроможності української економіки та її ефективне інтегрування у світове економічне співтовариство неможливе без ефективного управління господарською діяльністю підприємства.

Управління діяльністю підприємства має створювати умови для приросту достатку власників такого підприємства, забезпечуючи при цьому ефективний перерозподіл капіталу в межах національної економіки та формування середнього класу власників.

Розв'язання цих та інших завдань безпосередньо залежить від рівня професійної підготовки менеджерів, рівня їх компетенції, вміння обґрунтовувати та приймати правильні управлінські рішення.

Предмет навчальної дисципліни

Предметом навчальної дисципліни є економічні відносини, що виникають у процесі управління діяльністю підприємств галузей економіки.

Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни полягає у формуванні системи знань щодо підвищення ефективності управління організаційними структурами завдяки правильному використанню менеджерами різних рівнів, принципів та інструментів управління.

Основні завдання

Досягнення поставленої мети передбачає розв'язання у процесі викладання наступних завдань:

- формування економічного мислення та професійних компетентностей у студентів освітньої програми;
- забезпечення глибокого розуміння основних категорій дисципліни, ключових трендів та закономірностей розвитку сучасних галузевих ринків, а також основних напрямів та інструментів державної галузевої політики;
- набуття практичних навичок застосування системи показників для оцінки висоти бар'єрів входу та виходу, рівня концентрації та монополізації конкретних галузевих ринків;
- формування навичок критичного осмислення проблем розвитку галузевих ринків та їх регулювання;
- активізація творчого пошуку студентів у вирішенні складних проблем функціонування галузевих ринків.

Місце дисципліни в навчальному процесі підготовки магістрів

Вивчення дисципліни «Теорія та економіка галузевих ринків» ґрунтується на знаннях з дисциплін: фінанси підприємств, корпоративні фінанси, фінансовий аналіз, управління фінансовою санацією, оподаткування суб'єктів підприємництва, бухгалтерський облік в управлінні підприємством, менеджмент, економіка підприємств, адміністрування підприємницької діяльності.

За умов успішного виконання вимог щодо опанування науки студент набуде компетентностей:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності :

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК03. Здатність розробляти та управляти проектами.

ЗК04. Здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні.

ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології.

ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності:

СК01. Здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти.

СК02. Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.

СК03. Здатність організовувати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій, зокрема розробляти заходи щодо впровадження електронного урядування в різних сферах публічного управління та адміністрування.

СК04. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК06. Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України.

СК07. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

СК08. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК09. Здатність здійснювати наукову та дослідницьку діяльність у сфері публічного управління та адміністрування.

СК11. Здатність забезпечувати належний рівень якості управлінських та адміністративних продуктів, послуг чи процесів.

СК12. Здатність аналізувати діяльність інституцій державного та корпоративного секторів на предмет корупційних дій

СК13. Здатність до державно-приватного співробітництва в процесах вироблення, реалізації та оцінювання публічної політики в площині перетину сфер управління, економіки, публічної діяльності.

Програмні результати навчання

студент повинен знати:

ПРН01. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень.

ПРН02. Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення.

ПРН03. Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції.

ПРН06. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загально-організаційних структур.

уміти:

ПРН08. Уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм.

ПРН10. Представляти органи публічного управління й інші організації публічної сфери та презентувати для фахівців і широкого загалу результати їх діяльності.

ПРН12. Планувати і здійснювати наукові та прикладні дослідження у сфері публічного управління та адміністрування, включаючи аналіз проблематики, постановку цілей і завдань, вибір та використання теоретичних та емпіричних методів дослідження, аналіз його результатів, формулювання обґрунтованих висновків.

ПРН13. Уміти аналізувати політику та організаційні форми залучення громадськості до процесів ефективного урядування, уміння організувати моніторинг діяльності публічної організації, формувати систему показників та критеріїв, здійснювати їх ідентифікацію.

ПРН14. Розробляти систему заходів інституційного характеру, спрямовану на підвищення ефективності залучення приватних партнерів до будівництва і експлуатації інфраструктурних проектів та залучення інвестицій, як одним із пріоритетних напрямків діяльності громад, розвиток державно-приватної співпраці.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Теорія та економіка галузевих ринків»

- Тема 1.   Методологія дослідження галузевих структур. Об'єкт, предмет і завдання економіки галузевих ринків
- Тема 2.   Національна економіка, її галузева структура
- Тема 3.   Галузеві ринки: поняття і характеристика типів
- Тема 4.   Галузева політика в системі державного регулювання економіки. Механізм державного регулювання природних монополій
- Тема 5.   Антимонопольна політика держави
- Тема 6.   Торгівля як галузь економіки. Зовнішньоторговельна політика в умовах недосконалої конкуренції на світовому ринку
- Тема 7.   Державна структурна політика України
- Тема 8.   Галузеві структурні зрушення як чинник економічного зростання регіону
- Тема 9.   Спеціалізація, кооперування і комбінування на галузевих ринках
- Тема 10.   Економіка ринку промислової продукції
- Тема 11.   Економіка ринку сільськогосподарської продукції, ринку продукції лісового господарства
- Тема 12.   Економіка ринку ІТ-технологій та ринку зв'язку
- Тема 13.   Будівельна галузь та її економіко-організаційні особливості
- Тема 14.   Ринок побутового обслуговування
- Тема 15.   Розвиток сільських територій та соціальна політика у сільській місцевості. Ринок праці.
- Тема 16.   Державна галузева політика та управління у сферах суспільного життя.

- Тема 1.   Методологія дослідження галузевих структур. Об'єкт, предмет і завдання економіки галузевих ринків**

Міжпредметні зв'язки. Вивчення категорій економіки галузевих ринків, що ґрунтуються на знаннях з дисциплін: економічна теорія, макро- мікроекономіка, основи економічної науки, теорія та історія управління.

Мета лекції – формування системи теоретичних знань з методології дослідження галузевих структур.

План лекції

1. Економіка галузевих ринків як наука і як навчальна дисципліна.
2. Галузевий ринок
3. Методологія економіки галузевих ринків.

Опорні поняття: галузь, ринок, галузевий ринок, теорії, методологія.

Література: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8].

Презентаційні матеріали.

Контрольні запитання:

1. Суть галузі та галузевих ринків.
2. Економіка галузевих ринків як наука і як навчальна дисципліна.
3. Галузевий ринок
4. Основні теорії галузевих ринків.
5. Методологія економіки галузевих ринків.

Тема 2. Національна економіка, її галузева структура

Міжпредметні зв'язки. Вивчення категорій економіки галузевих ринків, що ґрунтуються на знаннях з дисциплін: економічна теорія, макро- мікроекономіка, основи економічної науки, теорія та історія управління.

Мета лекції – формування системи теоретичних знань з основ національної економіки.

План лекції

1. Національна економіка, її суть, особливості.
2. Суб'єкти національної економіки.
3. Основні цілі структурної перебудови економіки.

Опорні поняття: національна економіка, структура національної економіки, суб'єкти, структурна перебудова економіки.

Література: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8].

Презентаційні матеріали.

Контрольні запитання:

1. Суть національної економіки, її особливості.
2. Суб'єкти національної економіки.
3. Елементи середовища функціонування національної економіки.
4. Сектори, ознаки національної економіки.
5. Основні цілі структурної перебудови економіки.
6. Валовий внутрішній продукт (валовий національний продукт), його складові та методи обчислення.

Тема 3. Галузеві ринки: поняття і характеристика типів

Міжпредметні зв'язки. Вивчення категорій економіки галузевих ринків, що ґрунтуються на знаннях з дисциплін: економічна теорія, макро- мікроекономіка, основи економічної науки, теорія та історія управління.

Мета лекції – формування системи теоретичних знань з основ економіки галузевих ринків.

План лекції

1. Галузеві ринки, поняття, характеристика типів.
2. Галузева політика держави.
3. Типи галузевих ринків.
4. Концепція "сприятливого економічного клімату".

Опорні поняття: галузеві ринки, типи ринків, галузева політика, концепція.

Література: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8].

Презентаційні матеріали.

Контрольні запитання:

1. Галузеві ринки, поняття, характеристика типів.
2. Мета державної галузевої політики.
3. Галузева політика держави.
4. Методи здійснення галузевої політики.
5. Типи галузевої політики. Активна галузева політика. Пасивна галузева політика.
6. Концепція "сприятливого економічного клімату".

**Тема 4. Галузева політика в системі державного регулювання економіки.
Механізм державного регулювання природних монополій**

Міжпредметні зв'язки. Вивчення категорій економіки галузевих ринків, що ґрунтуються на знаннях з дисциплін: економічна теорія, макро- мікроекономіка, основи економічної науки, теорія та історія управління.

Мета лекції – формування системи теоретичних знань з основ державного регулювання економіки.

План лекції

1. Суть механізму державного регулювання економіки.
2. Структурні компоненти механізму державного регулювання економіки.
3. Державне ціноутворення на продукцію природної монополії.
4. Сучасні моделі державного регулювання економіки.

Опорні поняття: регулювання, механізм, методи, важелі, інструменти, структурні компоненти, державне ціноутворення, природні монополії, модель.

Література: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8].

Презентаційні матеріали.

Контрольні запитання:

1. Механізм державного регулювання економіки.. його суть, значення.
2. Структурні компоненти механізму державного регулювання економіки.
3. Методи, інструменти, важелі механізму державного регулювання економіки.
4. Роль податків та кредитів у державному регулюванні економіки.
5. Природна монополія, її суть, особливості, причини виникнення.
6. Державне ціноутворення на продукцію природної монополії.
7. Сучасні моделі державного регулювання економіки.
8. Кейнсіанська і неокласична моделі державного регулювання .

9. Монетаристи про економічну роль держави.

Тема 5. Антимонопольна політика держави

Міжпредметні зв'язки. Вивчення категорій економіки галузевих ринків, що ґрунтуються на знаннях з дисциплін: економічна теорія, макро- мікроекономіка, основи економічної науки, теорія та історія управління.

Мета лекції – формування системи теоретичних знань з основ антимонопольної політики.

План лекції

1. Суть, цілі державної антимонопольної політики.
2. Антимонопольний комітетом України, його функції, завдання.
3. Антимонопольне регулювання як одним із напрямків державної антимонопольної політики.

Опорні поняття: антимонопольна політика, антимонопольний комітет, антимонопольне регулювання.

Література: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8].

Презентаційні матеріали.

Контрольні запитання:

1. Значення державної антимонопольної політики.
2. Антимонопольний комітетом України, його функції, завдання.
3. Законодавча база державної антимонопольної політики.
4. Попередження зловживань монопольним становищем.
5. Антимонопольне регулювання як одним із напрямків державної антимонопольної політики.
6. Що Ви розумієте під обмеженням монопольної діяльності.
7. Що передбачає державне втручання на конкретних монополізованих ринках або в діяльність конкретних монопольних утворень шляхом адміністративного встановлення кількісних і якісних показників.

Тема 6. Торгівля як галузь економіки. Зовнішньоторговельна політика в умовах недосконалої конкуренції на світовому ринку

Міжпредметні зв'язки. Вивчення категорій економіки галузевих ринків, що ґрунтуються на знаннях з дисциплін: економічна теорія, макро- мікроекономіка, основи економічної науки, теорія та історія управління.

Мета лекції – формування системи теоретичних знань з основ «теорії та економіки галузевих ринків».

План лекції

1. Зовнішньоторговельна політика: суть та інструменти.
2. Зовнішньоторговельна політика як цілеспрямований вплив держави на торговельні відносини з іншими країнами.
3. Основні цілі зовнішньо-торгівельної політики.
4. Види зовнішньо – торговельної політики.
5. Політика вільної торгівлі.

6. Державне регулювання міжнародної торгівлі.

Опорні поняття: Зовнішньоторговельна політика, торгівельні відносини, види зовнішньо – торговельної політики, політика вільної торгівлі.

Література: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8].

Презентаційні матеріали.

Контрольні запитання:

1. Зовнішньоторговельна політика: суть та інструменти.
2. Зовнішньоторговельна політика як цілеспрямований вплив держави на торгівельні відносини з іншими країнами.
3. Цілі зовнішньо-торгівельної політики : зміна ступеня і способу участі країни в міжнародному поділі праці; зміна обсягу експорту та імпорту; зміна структури зовнішньої торгівлі; забезпечення країни необхідними ресурсами (сировиною, енергією і т.п.); зміна співвідношення експортних та імпортних цін.
4. Види *зовнішньо – торговельної політики*.
5. Політика вільної торгівлі.
6. Протекціонізм, його види. Селективний, галузевий, прихований протекціонізм.
7. Державне регулювання міжнародної торгівлі: одностороннє, двостороннє, багатостороннє.
8. Правові режими.
9. Винятки РНС.
10. Національний режим, його суть, значення.
11. Інститути управління ЗЕД.

Тема 7. Державна структурна політика України

Міжпредметні зв'язки. Вивчення категорій економіки галузевих ринків, що ґрунтуються на знаннях з дисциплін: економічна теорія, макро- мікроекономіка, основи економічної науки, теорія та історія управління.

Мета лекції – формування системи теоретичних знань з основ державної структурної політики.

План лекції

1. Стратегічні цілі державної структурної політики України.
2. Роль структурної політики держави.
3. Пріоритети промислової, інвестиційної та інноваційної політики у структурній політиці держави.

Опорні поняття:

Література: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8].

Презентаційні матеріали.

Контрольні запитання:

1. Цілі державної структурної політики України.
2. Зміст поняття «структурна політика держави».
3. Роль структурної політики держави.
4. Основні цілі структурної політики держави, розвиток якої впливає на економічне зростання та підвищення національної конкурентоспроможності на світовому рівні.
5. Пріоритети промислової, інвестиційної та інноваційної політики у структурній політиці держави.

6. Етапи державної структурної політики при формуванні інноваційної політики.
7. Стримуючі чинники щодо основних напрямів реалізації структурної політики держави.

Тема 8. Галузеві структурні зрушення як чинник економічного зростання регіону

Міжпредметні зв'язки. Вивчення категорій економіки галузевих ринків, що ґрунтуються на знаннях з дисциплін: економічна теорія, макро- мікроекономіка, основи економічної науки, теорія та історія управління.

Мета лекції – формування системи теоретичних знань з основ «теорії та економіки галузевих ринків».

План лекції

1. Етапи розвитку теоретичних поглядів стосовно галузевих структурних зрушень.
2. Формування галузевої структури регіону.
3. Специфіка галузевих зрушень в економіці регіонів.
4. Конкурентоспроможність галузей.

Опорні поняття: галузеві структурні зрушення, теорії структурних зрушень, галузевої структури регіону, конкурентоспроможність галузей.

Література: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8].

Презентаційні матеріали.

Контрольні запитання:

1. Назвати етапи розвитку теоретичних поглядів стосовно галузевих структурних зрушень.
2. Формування галузевої структури регіону та встановлено роль і значення галузевих зрушень у вказаних процесах.
3. Специфіка галузевих зрушень в економіці регіонів.
4. Суть, показники конкурентоспроможності галузей.
5. Основні завдання галузевих структурних зрушень.

Тема 9. Спеціалізація, кооперування і комбінування на галузевих ринках

Міжпредметні зв'язки. Вивчення категорій економіки галузевих ринків, що ґрунтуються на знаннях з дисциплін: економічна теорія, макро- мікроекономіка, основи економічної науки, теорія та історія управління.

Мета лекції – формування системи теоретичних знань з основ спеціалізації, кооперування та комбінування.

План лекції

1. Суть та особливості концентрації, спеціалізації, кооперування.
2. Комбінати. Передумови комбінування.
3. Форми комбінування. Горизонтальне комбінування.

Опорні поняття: концентрація, спеціалізація, кооперування, комбінати, горизонтальне комбінування.

Література: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8].

Презентаційні матеріали.

Контрольні запитання:

1. Зміст, особливості концентрації, спеціалізації, кооперування.
2. Комбінати. Передумови комбінування.

3. Рівень концентрації виробництва.
4. Масштаби випуску основного продукту та розмір утворюваних напівпродуктів, відходів.
5. Форми комбінування.
Комбінування, що ґрунтується на комплексному використанні сировини (горизонтальне).
6. Характерні ознаки горизонтального комбінування.

Тема 10. Економіка ринку промислової продукції

Міжпредметні зв'язки. Вивчення категорій економіки галузевих ринків, що ґрунтуються на знаннях з дисциплін: економічна теорія, макро- мікроекономіка, основи економічної науки, теорія та історія управління.

Мета лекції – формування системи теоретичних знань з економіки ринку промислової продукції.

План лекції

1. Інструментарій державної промислової політики.
2. Завдання державного регулювання розвитку промислового виробництва.
3. Основні засоби ефективності промислового виробництва.

Опорні поняття: державна промислова політика, промислове виробництво, технічне і технологічне оновлення галузей, конкурентоспроможність галузей, імпордне та експортне виробництво, ефективність.

Література: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8].

Презентаційні матеріали.

Контрольні запитання:

1. Зміст, особливості та інструментарій державної промислової політики.
2. Значення державної промислової політики.
3. Основні завдання державного регулювання розвитку промислового виробництва.
4. Структурна перебудова промисловості, її суть, значення.
5. Екологічність промислового виробництва.
6. Основні засоби ефективності промислового виробництва.

Тема 11. Економіка ринку сільськогосподарської продукції, ринку продукції лісового господарства

Міжпредметні зв'язки. Вивчення категорій економіки галузевих ринків, що ґрунтуються на знаннях з дисциплін: економічна теорія, макро- мікроекономіка, основи економічної науки, теорія та історія управління.

Мета лекції – формування системи теоретичних знань з основ ринків сільськогосподарської та лісової продукції.

План лекції

1. Суть аграрної політики. Мета і пріоритети аграрної політики України.

2. Особливості бюджетно-податкової та кредитно-фінансової політики в аграрному секторі.

3. Політика держави щодо регулювання ринків сільськогосподарської продукції та матеріально-технічного забезпечення виробників.

4. Державна політика стимулювання розвитку підприємництва в аграрному секторі економіки.

Опорні поняття: аграрна політика, галузь сільського господарства, галузь лісового господарства, підприємництва аграрного сектору економіки.

Література: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8].

Презентаційні матеріали.

Контрольні запитання:

1. Значення та суть аграрної політики.
2. Основні напрями аграрної політики України.
3. Мета і пріоритети аграрної політики України.
4. Особливості бюджетно-податкової та кредитно-фінансової політики в аграрному секторі.
5. Політика держави щодо регулювання ринків сільськогосподарської продукції та матеріально-технічного забезпечення виробників.
6. Державна політика щодо аграрної науки, освіти й інформаційного забезпечення виробників.
7. Державна політика стимулювання розвитку підприємництва в аграрному секторі економіки.

Тема 12. Економіка ринку ІТ-технологій та ринку зв'язку

Міжпредметні зв'язки. Вивчення категорій економіки галузевих ринків, що ґрунтуються на знаннях з дисциплін: економічна теорія, макро- мікроекономіка, основи економічної науки, теорія та історія управління.

Мета лекції – формування системи теоретичних знань з основ «теорії та економіки галузевих ринків».

План лекції

1. Суть та значення сфери інформаційних технологій для економіки України
2. Тенденції розвитку ринку ІТ-технологій.
3. Основні економічні показники розвитку галузі. Інформаційні технології. Інформатизація. Інформаційні послуги.
4. Загальна характеристика ринку зв'язку.

Опорні поняття: інформаційні технології, ринок ІТ, інформатизація, інформаційні послуги, ринок зв'язку.

Література: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8].

Презентаційні матеріали.

Контрольні запитання:

1. Суть та значення сфери інформаційних технологій для економіки України
2. Тенденції розвитку ринку ІТ-технологій.
3. Основні економічні показники розвитку галузі.
4. Основні перешкоди та способи їх усунення.
5. Інформаційні технології. Інформатизація. Інформаційні послуги.

6. Загальна характеристика ринку зв'язку.
7. Економічні особливості зв'язку та його значення.
8. Галузі зв'язку. Підприємства зв'язку.
9. Трафік, веб-трафік, мультимедія-трафік, трафік вантажних перевезень.
10. Сучасний стан галузі зв'язку та інформатизації в Україні.

Тема 13. Будівельна галузь та її економіко-організаційні особливості

Міжпредметні зв'язки. Вивчення категорій економіки галузевих ринків, що ґрунтуються на знаннях з дисциплін: економічна теорія, макро- мікроекономіка, основи економічної науки, теорія та історія управління.

Мета лекції – формування системи теоретичних знань з основ економіки ринку будівництва.

План лекції

1. Галузь будівництва.
2. Особливості будівництва як галузі національної економіки.
3. Структура інвестиційного циклу і економічна ефективність інвестицій.
4. Кошторисна вартість і собівартість об'єктів будівництва.
5. Ринок нерухомості.
4. Будівельний кластер, суть та значення.

Опорні поняття: галузь будівництва, ефективність інвестицій, кошторисна вартість, собівартість об'єктів будівництва, ринок нерухомості, будівельний кластер.

Література: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8].

Презентаційні матеріали.

Контрольні запитання:

1. Суть і значення галузі будівництва.
2. Характерні особливості будівництва як галузі національної економіки.
3. Структура інвестиційного циклу і економічна ефективність інвестицій.
4. Кошторисна вартість і собівартість об'єктів будівництва.
5. Ринок нерухомості, тенденції розвитку.
6. Фактори формування ціни на нерухомість.
7. Первинний, вторинний ринок нерухомості.
8. Структура будівельного кластера, суть та значення.

Тема 14. Ринок побутового обслуговування

Міжпредметні зв'язки. Вивчення категорій економіки галузевих ринків, що ґрунтуються на знаннях з дисциплін: економічна теорія, макро- мікроекономіка, основи економічної науки, теорія та історія управління.

Мета лекції – формування системи теоретичних знань з основ ринку побутового обслуговування населення.

План лекції

1. Ринок побутових послуг, суть та значення.
2. Класифікація і види послуг ринку побутового обслуговування населення.
3. Тенденції і стан розвитку побутового обслуговування населення.

Опорні поняття: побутові послуги, ринок побутових послуг, побутове обслуговування населення.

Література: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8].

Презентаційні матеріали.

Контрольні запитання:

1. Ринок побутових послуг, суть та значення.
2. Роль побутового обслуговування населення у розвитку економіки.
3. Класифікація і види послуг ринку побутового обслуговування населення.
4. Структура ринку побутового обслуговування населення.
5. Тенденції і стан розвитку побутового обслуговування населення.

Тема 15. Розвиток сільських територій та соціальна політика у сільській місцевості. Ринок праці.

Міжпредметні зв'язки. Вивчення категорій економіки галузевих ринків, що ґрунтуються на знаннях з дисциплін: економічна теорія, макро- мікроекономіка, основи економічної науки, теорія та історія управління.

Мета лекції – формування системи теоретичних знань з основ економіки галузевих ринків сільських територій.

План лекції

1. Розвиток сільських територій у контексті продовольчої безпеки: європейський досвід та українські реалії.
2. Державна політика щодо розвитку сільських територій.
3. Оцінка потенціалу розвитку сільських територій
4. Концептуальні засади інноваційного розвитку сільських територій.
5. Ринок праці.

Опорні поняття: сільські території, державна політика, потенціал, інноваційний розвиток, ринок праці.

Література: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8].

Презентаційні матеріали.

Контрольні запитання:

1. Охарактеризуйте основні тенденції розвитку сільських територій у контексті продовольчої безпеки: європейський досвід та українські реалії.
2. Обґрунтуйте суть державної політики щодо розвитку сільських територій.
3. Методи оцінка потенціалу сільських територій України в контексті європейської інтеграції.
4. Основні бар'єри на шляху розвитку сільських територій України в руслі модернізаційної парадигми ЄС.
5. Напрями підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва в контексті сталого розвитку сільських територій.
6. Становлення багатофункціональної економіки на сільських територіях як основа їх наближення до стандартів ЄС.
7. Концептуальні засади інноваційного розвитку сільських територій України в контексті адаптації економічної політики до вимог і стандартів ЄС.
8. Ринок праці.

Тема 16. Державна галузева політика та управління у сферах суспільного життя.

Міжпредметні зв'язки. Вивчення категорій економіки галузевих ринків, що ґрунтуються на знаннях з дисциплін: економічна теорія, макро- мікроекономіка, основи економічної науки, теорія та історія управління.

Мета лекції – формування системи теоретичних знань з основ «теорії та економіки галузевих ринків».

План лекції

1. Функції держави у сфері регулювання господарських процесів. Бюджетна політика.
2. Державне управління соціальними процесами суспільства.
3. Державне управління охороною здоров'я України.
4. Державна політика у сферах наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності.
5. Державна політика у сфері освіти.
6. Державна політика та управління у сфері культури.
7. Державне управління етнопонаціональним розвитком суспільства.

Опорні поняття: державна галузева політика, управління, сфери суспільного життя.

Література: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8].

Презентаційні матеріали.

Контрольні запитання:

1. Пояснити функції держави у сфері регулювання господарських процесів.
2. Бюджетна політика, суть, значення.
3. Пояснити суть державного управління соціальними процесами суспільства.
4. Особливості державного управління охороною здоров'я України.
5. Значення державної політики у сферах наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності.
6. Особливості державної політики у сфері освіти.
7. Державна політика та управління у сфері культури.
8. Державне управління етнопонаціональним розвитком суспільства.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література

1. Глобальне переформатування світової економіки: причини, тенденції. URL : <http://www.niss.gov.ua/articles/701>.
2. Геєць В. М. Стратегічні виклики ХХІ століття суспільству та економіці України: в 3-х т. К. : Фенікс, 2007. Т1. Економіка знань – модернізаційний проект України. 544 с.
3. Гусев В. О. Державна інноваційна політика: методологія формування і впровадження : монографія. Донецьк : Юго-Восток, 2011. 624 с.
4. Державна служба в Україні : соціально-правовий та організаційний аспекти : навч. посіб. авт. кол. : Ю. П. Сурмін, Т. В. Мотренко, В. А. Науменко та ін. ; за заг. ред. Р. А. Науменко, Л. М. Гогіної. - К. : НАДУ, 2011. - 204 с.
5. Добровольская О. П. Региональная экономика: учеб. пособ. / О. П. Добровольская. – Симферополь : Эльиньо, 2007. – 262 с.

Додаткова література

6. Економічна енциклопедія: у трьох томах / редкол.: ... С.В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – Т. 3. – К.: Видавничий центр «Академія», 2002. – 952 с.

7. Енциклопедія державного управління : у 8 т. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; наук.-ред. колегія : Ю. В. Ковбасюк (голова) та ін. - К. : НАДУ, 2011. ; т. 6. С. 315 - 317.

8. Єщенко П. С. Економічна теорія і економічна політика в трансформаційному суспільстві. Економіка та прогнозування. 2016. №4. Вип. 15. С.21-24.

Джерела офіційної інформації в мережі інтернет

1. Антимонопольний комітет України. URL : <http://www.amc.gov.ua/>
2. Верховна Рада України. URL : <http://www.rada.gov.ua/>
3. Federal Trade Commission. URL : www.ftc.gov
4. International Journal of Industrial Organization. URL : <https://www.journals.elsevier.com/international-journal-of-industrial-organization/>
5. NBER Papers on Industrial Organization/ URL : <http://www.nber.org/papersbyprog/IO.html>
6. Review of Industrial Organization. URL : <https://link.springer.com/journal/11151>
7. The United States Department of Justice. URL : <https://www.justice.gov>
8. Про захист економічної конкуренції : Закон України від 11.01.2001 № 2211-III (зі змін. та допов.). Верховна Рада України. URL : <http://zakon.rada.gov.ua>
9. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18.09.1991 № 1560-XII (зі змін. та допов.). Верховна Рада України. URL : <http://zakon.rada.gov.ua>
10. Про інноваційну діяльність : Закон України від 04.07.2002 № 40-IV (зі змін. та допов.). Верховна Рада України. URL : <http://zakon.rada.gov.ua>
11. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 01.12.1998 № 284-XIV (зі змін. та допов.). Верховна Рада України. URL : <http://zakon.rada.gov.ua>